Un forense cataloga 51 plantes verinoses al Pirineu

Jaume Rusell, que treballa als jutjats de Ripoll i Puigcerdà, remarca que aquestes espècies poden ser mortals depenent de la dosi, però que també tenen facultats terapèutiques

Són molt perilloses i arriben a ser mortals, però no ho semblen. Almenys 51 plantes que creixen i floreixen en abundància a
tota la zona del Pirineu oriental i d'altres de més planes de Catalunya són altament verinoses. El forense dels jutjats de Ripoll i Puigcerdà Jaume Rusell Fosses, màster en medecina forense per l'hospital Clínic de Barcelona, ha elaborat un extens estudi (que li ha valgut una puntuació d'excel·lent) sobre les plantes més verinoses que viuen entre nosaltres. Rusell, que aprofita els caps de setmana que no té guàrdies judicials per rastrejar el territori a la recerca de les plantes verinoses, ha localitzat 51 plantes altament tòxiques, totes ja referenciades des de temps immemorials, però algunes molt dificultoses de trobar. El seu repte per a la primavera que ve es trobar Papaver alpinum, una varietat de Papaver, de la família dels cascalls i adormidores, que se sap que es va veure el segle passat però que encara no està referenciada.

Rusell, gran coneixedor dels efectes letals de les plantes i investigador criminal com a forense, no ha detectat, ara per ara, cap cas de mort per enverinament d'alguna de les plantes que ha identificat com a assassines. Però una col·lega forense del jutjat de Puigcerdà, Pilar Pellegero, sí que va determinar, el 1995, el cas d'una mort per emmetzinament de tora (Aconitum), la més mortal de totes les plantes que habiten entre nosaltres. Una família d'excursionistes van confondre la tora amb api silvestre (confusió fàcil quan la tora encara no ha florit) i la van posar en una amanida. Tota la família va resultar greument intoxicada i va ser ingressada a l'hospital de Puigcerdà. El pare de família va morir i l'informe forense va resoldre que la tora havia estat la causant de la mort, tot i que les anàlisis de tòxics van donar negatiu. Però no és estrany, perquè l'acònit (el tòxic letal de la tora) no deixa rastre a l'organisme i no es detecta a les anàlisis.

Crim perfecteÉs per aquesta circumstància que l'acònit ben bé es podria convertir en l'arma idònia per al crim perfecte. En aquest sentit, Rusell té documentat un cas de Vilafranca del Penedès en què una perruquera va ser condemnada a nou anys de presó per l'assassinat del seu home per acònit. La sentència exposava: “en els mesos de desembre del 1982 i gener del 1983, la processada va donar vàries dosis d'acònit barrejades amb aliment a la víctima [...]. Els efectes neurològics i cardíacs van despistar en un primer moment els metges, fins que un metge de capçalera va recordar el relat que Plató fa de la mort de Sòcrates en els seus diàlegs”. Si no hagués estat pels coneixements històrics del metge, la mort hauria pogut passar per natural i la perruquera s'hauria lliurat de la condemna. La troballa de mates d'Aconitum a casa seva va ser clau per determinar que es tractava d'una mort homicida. La tora, que pot causar la mort en minuts, ja era utilitzada pels hindús fa 3.600 anys: untaven les puntes de les fletxes perquè les armes fossin més mortals.Mortals i curativesTotes aquestes plantes tòxiques, remarca el forense Rusell, poden ser mortals depenent de la dosi i de la combinació amb què s'ingereixin. Però també tenen les seves facultats terapèutiques. Per exemple, el teix (Taxus baccata) és molt verinós per la taxina, un alcaloide que conté, que produeix hipotensió, depressió i després la mort. Un general de Cèsar August, Catuvolcus, ja es va suïcidar bevent una infusió d'escorça de teix.

Ara, també s'ha descobert, però, que el taxol, que s'extreu de l'escorça del teix, té propietats contra els càncers d'ovari, pell, mama i còlon. El problema és que es necessiten molts quilos d'escorça per obtenir petites quantitats de taxol i que el teix, un arbre que pot arribar a viure 4.000 anys i creix molt a poc a poc, no és gaire

abundós i a Catalunya està en vies d'extinció.

Publicat a:
-El Punt Avui. Barcelona 11-01-2016 Pàgina 25
-El Punt Avui. Lleida 11-01-2016 Pàgina 24
-El Punt Avui. Maresme 11-01-2016 Pàgina 24

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/931695-un-forense-cataloga-51-plantes-verinoses-al-pirineu.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui